

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Egentlige frøer (Ranidae)

Kendetegn

Der findes tre arter af brune frøer der ligner hinanden meget. Det er butsnudet frø, spidssnudet frø og springfrø. Springfrøen findes ikke i Thy, men er udbredt på øerne. Fælles for dem er, at de er brunlige eller grønbrunlige og at der på hver side af hovedet fra næseboret til tindingen går en mørk stribe gennem øjet og danner det der kaldes tindingepletten. På tindingen sidder en tydelig trommehinde. Bagbenene er lange med mørke tværbånd. På den inderste tå på bagfoden ses en lille knudeagtig udvækst, fodrodsknuden, der er meget vigtig i forhold til at skelne de tre arter af brune frøer.

Spidssnudet frø, som er op til 5 cm lang, kan kendes på, at fodrodsknuden er længere end bagerste tåled og hård at føle på. Et mindre sikkert kendetegn er, at den mørke linje fra øjets forkant forbi næseborene knækker 30-40 grader.

Stemmen er klukkende, som luftbobler fra en neddykket flaske eller bjæffende som et kor af små hunde. Stemmen kan høres på op til ca. 40 meters afstand. Spidssnudet frø lyder ikke som de to andre brune frøer.

Hannen kan være lyseblå eller gråviolet i yngleperioden. Hannen har desuden mere svømmehud end hunnerne, hvilket kan ses på, at det yderste led af den længste tå er fri af svømmehuden hos hannen, mens det er de to eller tre yderste led hos hunnen.

Æggene lægges i store plamager og kan ikke rigtig skelnes fra butsnudet frø, men gelémassen virker dog mere klar og fast i konsistensen hos spidssnudet frø.

Larverne kan godt artsbestemmes, men der er forskellige kendetegn i de forskellige aldersklasser.

Forveksling

Der findes utrolig stor variation hos spidssnudet frø, både med farver, benlængde og dialekt. Fodrodsknuden og den karakteristiske stemme skulle dog kunne bestemme arten med sikkerhed.

Spidssnudet frø (Biopix)

Spidssnudet frø – hanner (Biopix)

Føde og levevis

Den spidssnudedede frø æder stort set alt, der bevæger sig, og som den er i stand til at sluge. Det er bl.a. regnorme, snegle, sommerfuglelarver, mejere, edderkopper, biller, fluer, stankelben og myg. Den kan også æde mindre frøer af sin egen art.

Spidssnudet frø yngler ofte i de samme vandhuller som butsnudet frø. De to arter lægger deres æg blandet mellem hinanden. Hunnen lægger mellem 500 og 3.000 æg. Æggene lægges et sted, hvor det kan hænge fast i noget bevoksning under vandet.

Den kræver lidt varmere vand end butsnudet frø for at yngle og yngler derfor en smule senere. De små frøer går på land omkring Sankt Hans.

Spidssnudet frø opholder sig tættere ved ynglevandhullerne og på mere fugtige steder end butsnudet frø. Ungerne især opholder sig tæt på vandhullet, og et vandhul er derfor særligt egnet, hvis det er omgivet af enge, moser og græsmarker, hvor frøerne kan finde føde.

Den er mere aktiv midt om sommeren og mindre aktiv i den kolde årstid. Fra november går den i ret fast dvale. Den overvintre mest på land, men kan også overvintre i vand.

Få frøer bliver ældre end 5 år.

De mindre haletudser spises af forskellige vandinsekter og hundestejler. De større tages af larver af stor vandkalv, stor vandsalamander, fisk, snoge, ænder og hejrer.

De voksne frøer er bytte for mange forskellige dyr: gedder, hugorme, traner, hejrer, ænder, måger, rovfugle, pindsvin, rotter, grævlinger og andre.

Nationalpark Thy

Spidssnudet frø findes i hele landet undtagen på Bornholm. Den er dog ret fåtallig i Østjylland og på Fyn og mere almindelig i Vest- og Nordjylland. Dette skyldes, at den trives bedst i mere sure og næringsfattige vandhuller.

Nyere undersøgelser har vist, at spidssnudet frø i Nationalpark Thy udgør den størst kendte sammenhængende bestand i landet.

Spidssnudet frø er fredet. Voksne dyr må ikke samles ind eller slås ihjel, men æg og haletudser må samles ind i begrænset omfang.

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

I Nationalpark Thy findes der over 100 ynglevandhuller. En sikker metode til at konstatere om der er spidssnudet frø i området, er et forårsbesøg ved et vandhul. Er man heldig, kan man høre både spidssnudet og butsnudet frø i samme vandhul. Den butsnudedede frø lyder som en knurren eller snorken. Hvis mange hanner kvækker samtidigt, kan det lyde som en motocrossbane langt borte.

Følgende lokaliteter kan anbefales:

Sø i Vilsødal, Tved Klitplantage. P-plads ved Tved Kirke. (GPS 57.061110, 8.650888).

Sø i Vilsbøl Plantage. P-plads ved Nebel (Badeplads). (GPS 57.023977, 8.616449).

Per Madsens Kær, Hvidbjerg plantage. P-plads ved Kystvejen. (GPS 56.870130, 8.372274).

Spidssnudet frø og mennesket

Tudser og frøer har i historisk tid været knyttet til megen folkelig overtro.

Når en mand havde bidt hovedet eller låret af en frø kunne han ved at ånde ind i patientens mund helbrede trøske (svamp). I Thy havde hvert sogn sin "frøbider", der blev tilkaldt, når nogen fik

mundkatarr (hvid belægning). Han bed hovedet af en skrubbtudse eller frø, spyttede det langt væk og ”gik så stiltiende til patienten og lod, som om han spyttede tre gange i hans mund, hver gang vendte han sig et øjeblik bort, til sidst forlod han tavs den syge”.

Helt op i nyere tid troede mange på at en person, der havde en vorte, måtte have været i kontakt med en tudse. Dette skyldtes sikkert at tudsen har vortelignende ujævnheder på ryggen. Der er også en nyere hårdnakket vandrehistorie om at det i visse områder har regnet med frøer fra himlen. Kan dette skyldes faktiske begivenheder? Det vides ikke. Men det er muligt at frøer er blevet trukket op i en tornado og kastet ned igen over et andet område. Vi kender alle eventyret om frøprinsen. En prins, som var blevet forhekset og tryllet om til en frø, hvorefter en pige kysser frøen, fortryllelsen brydes, og han bliver til en prins igen. Der er mange historier om frøer og tudser: F. eks.: hvis en tudse hopper hen over en persons fod, er det et skæbnesvangert tegn, som varsler forestående død. At tudser skulle have særlige forbindelser til forskellige typer af svampe, hvoraf udtrykket paddehat kommer.